sprake meer van gematigde tarieven vindt de VVD-fractie. Hoe eerder de schuld weg is, hoe sneller kan er worden geïnvesteerd in de wateropgave. Spreekster vervolgt haar betoog.
AGV geeft nog steeds meer uit dan er binnenkomt. De exploitatielasten liggen € 2 mln. hoger. De VVD wil dat inkomsten en uitgaven elkaar in evenwicht houden, maar niet via tariefsverhogingen. Deze situatie moet in 2014 bereikt zijn, zodat de boedel netjes wordt overgedragen aan het volgende bestuur. Dat kan ook als het DB niet alleen kijkt naar synergieopbrengsten, maar durft te bezuinigen zonder de Europese en landelijke opbrengsten en afspraken in gevaar te brengen. De VVD-fractie roept de coalitiepartijen en DB op om bij gelegenheid van de voorjaarsnota toch het mes te zetten in het coalitieakkoord. Toon lef en verantwoordelijkheid.'

De heer Zwanenburg betoogt namens de CDA-fractie als volgt.
' Vorige week opende een groot landelijk dagblad met de stelling dat de waterschappen moeten worden opgegeven: ze zijn te duur en maken het landsbestuur onnodig ingewikkeld. De heer Schouw sprak van een onnodige bestuurslaag en vroeg het kabinet om concrete plannen voor opheffing. Aanvankelijk leek zijn motie te kunnen rekenen op een meerderheid in de Tweede Kamer. De PVV gooide ook olie op het vuur door te stellen dat iedereen weet dat bij de waterschappen de Euro's over de dijk klotsen. Helaas voegde een van onze eigen AB-leden door een bijdrage op een internetforum nog enkele insinuerende opmerkingen en halve waarheden toe aan deze onzinnige discussie. De motie is nu aangehouden maar de toonzetting blijft hangen, in de media opnieuw is schade aan de waterschappen aangericht. En dat terwijl de beelden op ons netvlies staan van de overstromingen in Zuidoost Azië, Thailand, vorig jaar in Bangladesh, en ook in Cambodja, Laos en Vietnam is het mis. Dichter bij huis recent weer in Zuid-Frankrijk en Italië. Over de gevolgen behoeven we het nu niet te hebben, maar over de oorzaken wel. Het zijn veelal niet zonder meer natuurrampen, veel rampen zijn 'man made', het gevolg van ernstige beleidsfouten waarbij te weinig ruimte is gelaten aan het water, aan de rivier, aan de mogelijkheden voor waterberging of onvoldoende aandacht is besteed aan de hoogte en de veiligheid van de waterkeringen in bijvoorbeeld het beleid voor de ruimtelijke ordening. Het waterbeleid wordt vaak verdrongen door andere beleidsissues in het streven naar welvaart en in bouwplannen. Ook in Nederland gaan te veel mensen er bij het waterbeheer van uit dat het vanzelfsprekend goed geregeld zal zijn. In de op zichzelf te waarderen brief van het IPO, de VNG en de UvW n.a.v. de recente discussie in de Tweede Kamer worden ook vooral de besparingen en de doelmatigheid benadrukt en wordt gesproken over transparantie en het verminderen van bestuurlijke drukte. Het is teleurstellend dat ook in zo'n brief de grote waarde van integraal waterbeheer onvoldoende aan de orde wordt gesteld. Op veel beleidsterreinen

is sprake van bestuurlijke spaghetti, betrokkenheid van meerdere overheidslagen, maar juist bij water gerelateerde onderwerpen – waterkwaliteit, waterkeringen en waterkwantiteit – ligt de verantwoordelijkheid eenduidig bij het waterschap met één aanspreekpunt en één eenduidig belang. Met de opbrengst van eigen belastingen is het belang van het waterbeheer veilig gesteld en zal er geen afweging plaats behoeven te vinden ten opzichte van totaal andere doeleinden.
De bestaande structuur van de waterschappen is bovendien gebaseerd op de diverse waterlopen in Nederland, niet op de administratief-technische grenzen van provincies en gemeenten. Van de 26 waterschappen zijn er elf die de provinciegrenzen overstijgen en ook Amstel, Gooi en Vecht beslaat om die reden drie provincies. Dat is niet om het ingewikkeld te maken, maar juist beter te beheren en beter beheersbaar. Bijvoorbeeld de waterloop van de Amstel is niet eenvoudig te scheiden naar de provincies. Bij samenvoeging van het waterschap met de provincie zouden drie verschillende provincies verantwoordelijk zijn voor de Amstel. En ook Waternet zouden we dan weer uit elkaar moeten halen.
'No taxation without representation'. Deze leuze was voor de Amerikanen de inspiratie om in 1776 de revolutie te ontketenen. In waterschapsjargon: belang, betaling, zeggenschap. Het is dus goed dat er een democratische legitimatie is, een democratisch gekozen bestuur van het waterschap. Belangen zijn legitiem en krijgen een stem.
Directe verkiezingen hebben onze voorkeur, en over het ingediende wetsontwerp is er dan ook wel sprake van teleurstelling, maar onze fractie kan leven met indirect of getrapte verkiezingen. Indien verkiezingen iedere keer leiden tot discussie over het bestaansrecht van de waterschappen is dat ook geen goede zaak. Staatssecretaris Atsma noemt het zelfs het hoofddoel van het wetsontwerp dat vorige week naar de Tweede Kamer is gezonden.
De CDA-waterschapsfractie kijkt met tevredenheid terug op dit bestuursjaar en met vertrouwen naar het volgend jaar. Voor ons ligt een begroting waarbij de lastenontwikkeling is omgebogen. Wij zijn ingenomen met het feit dat zowel besparingen zullen worden gerealiseerd op de uitvoering van het beleid als op de efficiency.
Wij zijn met het DB van oordeel dat de begroting 2012 een gedegen document is, waarin goede financiële afwegingen zijn gemaakt om de tariefstijgingen te beperken, zonder afbreuk te doen aan de kwaliteit van de taakuitvoering. In totaliteit is er sprake van een goede balans, waarbij de gemaakte keuzes inderdaad goed verdedigbaar zijn. Tevredenheid over de begroting, nog wel zorgen over het meerjarenperspectief en de voorziene stijging van de uitgaven voor uitvoering van het collegeprogramma. Over de periode tot en met 2016 zijn gefaseerd extra budgetten begroot, die in 2016 opgelopen zullen zijn tot totaal ca. € 4 mln. per jaar op de taak watersysteembeheer, maar in de

meerjarenprognose is het effect hiervan op de tarieven slechts ongeveer 1% per jaar en dat achten wij acceptabel. Dus ook afgezien van het HWBP zou er een stijging van de uitgaven zijn, maar het grootste deel is het HWBP toe te rekenen. Niettemin roepen wij het DB op al het mogelijke te doen om de lastenontwikkeling de komende jaren verder te beperken, zeker in dit financieel-economisch moeilijke tijdperk vinden wij dat ook waterschappen zoveel als mogelijk moeten bezuinigen.
Wij vinden de aanvullende toelichting op de begroting 2012 inzake de ontwikkeling van de vermogenspositie van AGV bevredigend en wij ondersteunen het DB het voorstel om extra dotaties aan de reserve 'te dekken exploitatiesaldo' te doen. Voor ons is ook het argument dat het versneld afbouwen van de negatieve reserve voor de toekomst lagere rentelasten oplevert, doorslaggevend. Wij profiteren nu van de betrekkelijk lage rente. Door extra dotaties wordt de aflossingstermijn met 15 jaar verkort. Hierdoor worden de rentelasten over de volle looptijd met ca. € 14 mln. beperkt. Uiteindelijk komt dit ten gunste van de belastingbetaler, ondanks dat de extra dotaties de eerstvolgende jaren inderdaad een verhogend effect hebben op het tarief zuiveringsheffing, maar desondanks kan die tariefstijging voor de zuiveringsheffing per saldo nog op 0% worden gehouden, exclusief inflatie, en dat vinden wij genoeg.
Wij hebben eerder onze tevredenheid geuit over de uitvoering van het coalitieprogramma, en ons tevreden getoond over de tussenbalans.
Wij noemen nu wel een aantal zorgpunten.
Meer samenwerking met de gemeenten, de CDA-fractie dringt erop aan dat er meer vaart wordt gemaakt binnen het BOWA, bestuurlijk overleg water. We hebben er eerder op gewezen dat de ambtelijke weerstand bij gemeenten ook niet moet worden onderschat. Stel samenwerking voor, spreek niet over overname van taken, dat kan eventueel het gevolg zijn. Spreek vooral over ontzorgen, stel Waternet voor als kennisinstituut in de samenwerking met gemeenten en wijs op de mogelijkheden van besparingen. De kosten van de gemeenten bij het rioolbeheer zitten vaak ook voor een belangrijk deel bij dure adviesbureaus. Waternet heeft op het terrein van rioolbeheer veel kennis die zij beschikbaar kan stellen. Zou op dit terrein ook niet meer samengewerkt kunnen worden met de stichting RIONED om de brug naar de gemeenten te slaan? Wij benadrukken dat de gemeenten zelf de regie willen, en wij vinden ook *moeten*, behouden. Daar zit ook de angst, dat ze die kwijtraken. En het is redelijk dat de gemeenten dit willen, want zodra er gewerkt gaat worden aan de riolering kom je ook aan andere beleidsterreinen, heb je met verkeer te maken, met hinder voor bewoners en middenstand en daarom is het goed dat de regie lokaal blijft.
De CDA-waterschapsfractie bepleit ook buiten dit AB van AGV samenwerking van onderop bij de bestuurlijke contacten met onze achterban. Bij de recente

Verslag

Datum
2 december 2011

algemene beschouwingen in de gemeenteraad van gemeente Bussum heeft de CDA-gemeenteraadsfractie, in samenwerking met de CDA AGV waterschapsfractie, een motie ingediend die aandrong op onderzoek naar mogelijkheden van samenwerking met Waternet, teneinde besparingen te realiseren. Die motie is ook naar de andere gemeenteraadsfracties in ons werkgebied gezonden en ten voorbeeld gesteld. Wij hopen dat andere waterschapsfracties en politieke groeperingen soortgelijke initiatieven nemen in het bestuurlijk overleg met hun achterban, zodat we inderdaad de gemeenten warm krijgen voor de samenwerking. Dit is voor AGV van groot belang, omdat we in ons werkgebied, door de al eerder gerealiseerde synergie in Amsterdam en ook in Muiden, minder terugverdiencapaciteit meer over hebben. Bij de overige gemeenten moet het dus een succes worden, anders resulteert uit de decentralisatie van rijkstaken naar de waterschappen en het HWBP alleen maar een lastenverzwaring.
De fractie is ingenomen met het meerjarenplan 2012-2016 van Waternet, mede omdat dit rapport een verantwoording bevat over de eerdere jaren, zowel voor AGV als voor de gemeente Amsterdam.
Waternet staat model voor de watersector in Nederland en in het meerjarenplan van Waternet wordt gesteld dat de ervaringen met Waternet de basis vormen voor de beoogde besparingen. Er wordt bovendien van een feitenrapport gesproken. Het meerjarenplan wint niet aan geloofwaardigheid als het plan, de beide terugbliknotities en het feitenrapport nog eens onderzocht zouden worden door onze Rekenkamercommissie?
Het rapport kan aan geloofwaardigheid winnen en daarmee als promotiemateriaal dienen in het bestuurlijk overleg water. Wij vernemen graag de mening van het DB daarover. Naar de mening van de CDA-fractie is dit noodzakelijk. Immers: conform het bestuursakkoord moet de samenwerking tussen waterschappen en gemeenten in 2013 vorm hebben gekregen. De staatssecretaris is al dit jaar gestart met voorbereidingen voor wetgeving om de integratie in de waterketen wettelijk af te dwingen als de sector onvoldoende voortgang boekt. Waternet zal als ervaringsdeskundige bij dit proces van wetgeving betrokken worden. Kortom, deze openheid, transparantie, onder andere naar het ministerie van IeM, naar de UvW en naar de VNG toe, zal er ook naar het AB moeten zijn en wij zien daarin een rol voor de Rekenkamercommissie.
In het laatste nummer van het tijdschrift Waterschap wordt de loftrompet gestoken over het professionaliseren van de inkoop en het aanbesteden bij de waterschappen, en wordt verhaald dat dit wordt ondersteund door een expertisecentrum. Werken AGV en Waternet daar ook mee samen? Wordt er wel voldoende samengewerkt bij inkoop met andere waterschappen, via de UvW, en in samenwerking met RWS. Ons bereiken signalen dat de belangstelling daarvoor verflauwd is en dat onvoldoende zou worden

Alle uitvoerende werkzaamheden van Hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht worden verricht door Waternet

samenwerkt. Weliswaar wordt ook in het meerjarenplan Waternet 2012-2016 voor een besparing van bijna € 1,5 mln. per jaar ingezet op verbeteren van het inkoopmanagement, maar wij brengen dit punt graag nog eens onder de aandacht van het DB en daarmee ook aan de directie van Waternet.
Innovatie: is Waternet wel voldoende zichtbaar als innovatieve organisatie? Lopen wij voorop, of is Waternet vooral volgend? De ontwikkelingen en het voortschrijden van de technologie in waterbeheer op allerlei deelterreinen gaan snel. Peilbeheer en bijv. het beheer van rioolkolken kunnen tegenwoordig zelfs aangestuurd worden per satelliet. Doen we daar voldoende in mee?
Een ander zorgpunt van de CDA-fractie dat ik nog wil noemen is de kwaliteit van de adressenbestanden, de gemeentelijke basisadministratie, met name van de gemeente Amsterdam. Welke inspanningen verricht Waternet en verricht het DB om verbetering op dat punt te bereiken? Dit is van groot belang, temeer daar een groot deel van de kwijtschelding van de waterschapslasten geschiedt binnen de gemeente Amsterdam.
Het afgelopen jaar is betrekkelijk stil geweest, eigenlijk oorverdovend stil rondom de plannen voor de Loosdrechtse Plassen. Wat gaat het DB doen om de bestuurlijke impasse te doorbreken?
In het gebied van ons waterschap zijn AGV en Waternet beter zichtbaar geworden: vlaggen, bordjes, bijv. het waterkeringpad. Het CDA verzoekt om het plaatsen van meer (blauwe) peilschalen, zodat een groter deel van de ingezetenen zich meer bewust wordt van het feit dat zij onder NAP leven en werken. Wij vinden dat daar budget voor gereserveerd mag worden.
Tenslotte vinden wij dat de themabijeenkomsten van het AB een meer openbaar en publiekskarakter mogen krijgen, ondersteund door uitgave van persberichten en gerichte uitnodigingen.'

De heer Koster betoogt namens de categorie Bedrijven als volgt.
'Veel van mijn voorgangers tijdens de beschouwingen zijn ingegaan op de discussie in de Tweede Kamer over de vermeende opheffing van de waterschappen, met name op de kwaliteit van de discussie en de reacties in de media. Voor wat betreft dit laatste is het, afgezien van de reactie van de heer Bremer, niet meer dan een persbericht van de politieke partij 'Demagogen66.'
Wat spijtig is, is dat de heer Schouw zijn mening baseert op een rapport van het IPO. Wij mogen het onszelf kwalijk nemen dat we dat rapport niet eerder hebben bestreden; het is al twee jaar oud, niet onderbouwd met argumenten en de UvW zou zich eigenlijk moeten schamen dat zij dit heeft laten passeren.
We mogen ons gelukkig prijzen dat het IPO nu een voorzitter heeft die een groot voorstander blijkt te zijn van het functioneel bestuur. Waar het advies van de Raad van State ook niet op ingaat is directe verkiezingen gekoppeld aan gemeenteraadsverkiezingen, met behulp van de envelop-in-envelop methode. Mij lijkt het veel praktischer om te koppelen aan gemeenteraadsverkiezingen.